

recargolada per les dures condicions d'aquella carena ventada del Montsant. Sembla que el nom li ve del fet que era parada obligatòria pels traginers que feien el camí de la Morera a Ulldemolins i acostumaven a penjar a la soca el bot o carbasseta. A partir d'ara el camí segueix la carena amb l'estimball sempre a l'esquerra i començant a davallar cap a l'ermita de Santa Maria de Montsant i el poblet d'Albarca on acabem l'excursió i ens recull l'auto-car per retornar-nos a Prades.

Les altres excursions anaven de Prades als pobles de l'entorn com la Febró, o el poble de Siurana, enlairat dalt d'una cinglera de roca calcària, que salvat de l'abandonament ha recuperat novament l'antic esplendor.

Sense oblidar les excursions culturals que també tingueren molta acceptació i que incloïen les visites a l'Espluga de Francolí amb esmorzar als antics cups de la Cooperativa Agrícola. Al Museu del Vi, les coves de la Font Major, els cellers modernistes i la visita al Museu de la Vila Rural. La visita a la Cartoixa d'Escaladei, el Monestir de Poblet i finalment a la Vila Medieval emmurallada de Montblanc.

Al vespre dins l'Església parroquial de Santa Maria hi hagué un concert a càrrec de la banda de música del col·legi Pare Manyanet de Reus que oferí una selecció del seu repertori.

A continuació a la Sala de Plens de l'Ajuntament de Prades tingué lloc l'Assemblea de Delegats d'entitats per tal de valorar la marxa de l'Aplec i escollir l'entitat que prendrà el relleu organitzant la propera edició, i que va correspondre al Grup Excursionista de Mallorca. Per tant l'any vinent, tots a Mallorca.

El diumenge 14 ja era l'últim dia de l'Aplec, calia ser als actes de cloenda i dinar de germanor, l'excursió ens portà fins al Tossal de la Baltasana, no gaire allunyat de Prades però que alhora és el punt culminant de les muntanyes de Prades, 1201 m. El cim encara que enlletgit per una caseta i moltes antenes, permet gaudir d'uns extens panorames al N. les muntanyes de Vinaixa i Tarrés, al darrera la plana de l'Urgell, amb el Pirineu al fons; al N.O. la Serra de Llena; a l'Oest en primer terme la vila de Prades, la serra dels plans de la Guàrdia i el Montsant al fons. Al Sud, la Mola de Coll-de-jou, la serra de Llaveria i rera seu els Ports de Beseit. A l'Est la Mola de Roquerola i la d'Estats, val la pena esmerçar uns minuts per gaudir-ne.

Ja de retorn al poble i després de l'acte de cloenda de l'Aplec amb l'entrega de l'ensenya que simbolitza la continuïtat en l'organització dels Aplecs als excursionistes de Mallorca, un dinar de germanor va posar punt i final a aquests dies de convivència i germanor.

No voldria acabar sense felicitar als organitzadors de l'Aplec, la Secció Excursionista del Centre de Lectura de Reus pel seu centenari, i que puguem retrobar-nos l'any vinent a les Illes.

*Josep Castells i Gironès
Octubre del 2001*

Coneguem la nostra història

S'està parlant molt darrerament de la possibilitat que Granollers es pugui identificar com la Semproniana romana, denominació feta per l'arqueòleg granollerí Josep Estrada, després de les troballes d'una important necròpolis a l'antiga fonèria de Can Trullàs el 1990 i als voltants de l'església de Sant Esteve. Les excavacions que s'han fet al centre de la ciutat aquests dos darrers anys, ens han facilitat noves dades per esbrinar-ho, malgrat que no són suficients i encara és un element de debat per a molts historiadors,

Farem una mica d'història. Roma, com a imperi, comença a conquerir territoris cada cop més allunyats de la ciutat durant el segle VI aC. Primer controla tota la Península Itàlica i continuen per Sicília i Sardenya. Els romans arriben a Catalunya per Emporion l'any 218 abans aC. Amb l'objectiu de tallar la rereguarda a l'exèrcit d'Anníbal que marxava cap a Roma. El general que manava les tropes romanes era Gneu Corneli Escipió. Mica en mica es van escampant per tota la Península Hispànica que ells anomenen Hispània i que va quedar sota el seu control total al llarg del segle II aC.

El territori català pertanyia a la Hispània Citerior, que més endavant va prendre de Tarraco el nom de Tarraconensis. Durant el segle III aC., els romans havien creat una xarxa comercial entre la metròpolis, Roma, i les províncies i per això van crear també una important xarxa de vies i camins per tota la Península. Si bé no hi ha una evidència arqueològica contundent, és més que probable que hi hagués un ramal costaner de la Via Augusta que anava de Tordera fins a Barcelona, entroncant amb l'itinerari de l'interior (que creuava el Vallès), al pont de Martorell, que cal identificar amb el topònim Ad Fines, els límits. Les vies es van fer per a l'organització administrativa i militar de les províncies, per a la qual cosa era indispensable establir una xarxa viària organitzada, la qual, pel que sabem, combinava els interessos estratègics i els comercials. D'això n'ha deixat constància documentada l'historiador Titus Livi, entre el 195 i el 180 aC.

Per aquestes dates, el procés de romanització de la Península era molt ràpid. La romanització o aculturació va ser una assimilació de les formes de vida romanes per part dels indígenes. Va ser un fenomen cultural, però sobretot, va ser un canvi estructural de base de la societat indígena, cosa que va provocar conflictes amb les tribus ibèriques. Un exemple van ser els llergetes, habitants del Baix Urgell i part d'Aragó, que sota el comandament d'Indíbil i Mandoni van mantenir la resistència contra els romans. Granollers i la seva comarca pertanyien al poble dels Laietans, que abastaven des de l'actual Barcelona fins la Tordera, Vallès i limitant amb Montserrat i el Montseny.

Es diu que Granollers podria ser una vila romana. Les viles eren petites concentracions rurals aïllades. Estaven articulades en tres parts: urbana, rústica i fructuària. La part urbana era reservada al